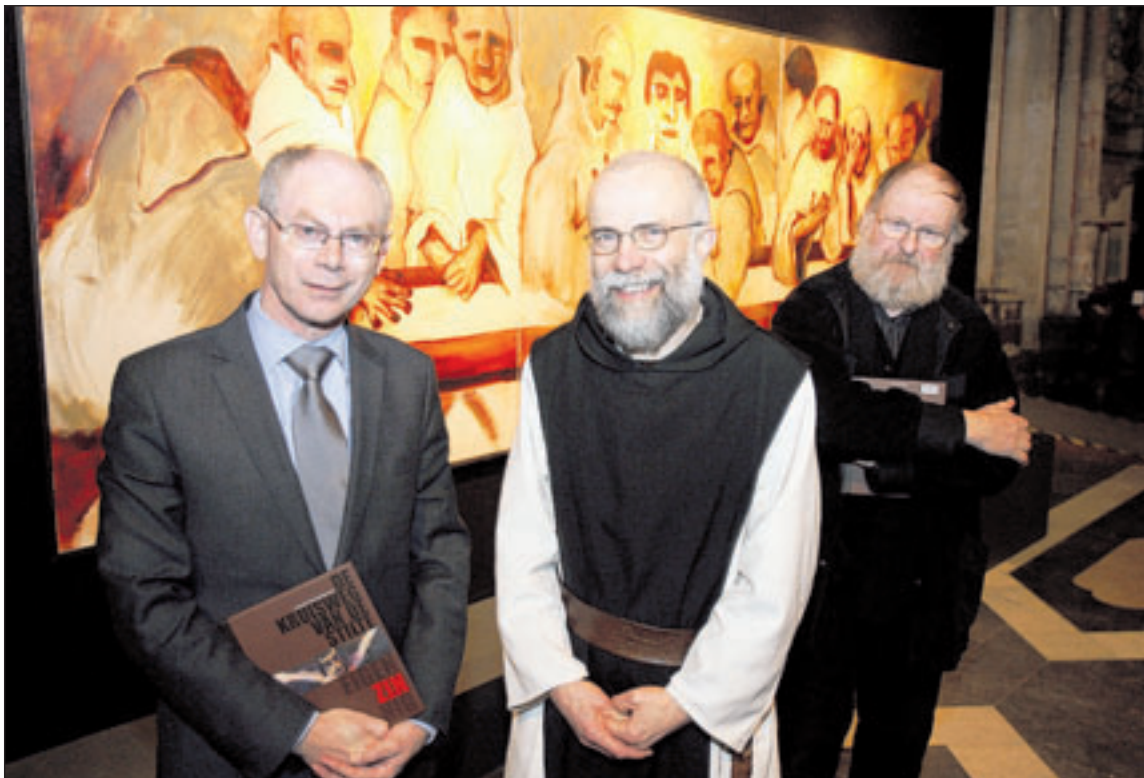

Van de Sint-Sixtusabdij van Westvleteren naar de Brugse Sint-Salvatorskathedraal

Kruisweg van de Stilte is drie jaar onderweg

■ **BRUGGE** – Dertig jaar hing de 'Kruisweg van de Stilte' in de pandgangen van de Sint-Sixtusabdij van Westvleteren. In alle stilte, onttrokken aan het publiek. Nu is het meesterwerk van Armand Demeulemeester tentoongesteld in de Brugse Sint-Salvatorskathedraal. Tegelijk verschijnt over de kruisweg ook een boek, waarin onder meer premier Van Rompuy en Willem Vermandere hun visie neerschrijven.

Premier Herman Van Rompuy met abt Manu Van Hecke van Westvleteren en een mijmerende Willem Vermandere bij Het Laatste Avondmaal, het eerste tafereel van de monumentale 'Kruisweg van de Stilte' van Armand Demeulemeester, die nog tot eind augustus te zien is in de Brugse Sint-Salvatorskathedraal. (Foto BP)

Zoals bekend, wordt de bekende trappistenabdij van Westvleteren helemaal verbouwd. In plaats van de monumentale kruisweg ergens te stockeren, kregen de monniken het idee om de kruisweg naar het publiek te brengen. Geen klein 'bier', maar een werkgroep en een beschermcomité gingen aan de slag en vonden acht locaties in Vlaanderen waar de kruisweg de komende drie jaar te zien zal zijn. De parochiekerk van Westvleteren kreeg in januari de primeur, nu vindt de kruisweg tot eind augustus onderdak in de Brugse Sint-Salvatorskathedraal. Het exposeren van de *Kruisweg van de Stilte* valt toevallig ook samen met het beëindigen – na 20 jaar – van de restauratiewerken aan de Brugse Sint-Salvatorskathedraal. Laken is de volgende halte, in het voorjaar van 2010 is Ieper aan de beurt.

Twaalf staties

Armand Demeulemeester (1926-2002) uit Ronse is een van de belangrijkste religieuze kunstenaars van zijn tijd. Toen hij in 1978-79 in opdracht van de monniken van Westvleteren zijn *Kruisweg van de Stilte* schilderde, bereikte hij volgens kenners zijn absoluut hoogtepunt. Opvallend daarbij zijn niet alleen de levensgrote tafereel maar ook de 'wonderlijke' kleuren. Ook opmerkelijk is dat de kruisweg maar twaalf staties telt in plaats van de klassieke veertien. De kunstenaar koos daarbij ook nog eens zelf 'eigenzinnig' twaalf tafereel uit het lijdensverhaal van Christus. Ze tonen volgens de

kunstenaar de liefde en haar pijn. Later maakte de kunstenaar nog een dergelijke kruisweg die in de kapel van het Torhoutse Sint-Jozefsinstituut hangt.

Vervormd

„De *Kruisweg van de Stilte* – of misschien ook de stilte van een kruisweg – vormt in onze abdij al 30 jaar een uitnodiging om Jezus

niet uit de weg te gaan, maar toch lopen ook wij er veelal achteloos aan voorbij”, gaf broeder Manu Van Hecke, abt van Westvleteren, bij de opening in Brugge toe.

Premier Van Rompuy heeft te doen met Judas...

■ **BRUGGE** – Tussen alle politieke drukte door kwam premier Herman Van Rompuy toch naar Brugge voor de opening van de tentoonstelling met de 'Kruisweg van de Stilte'. In het bijhorende boek is hij opvallend mild voor... Judas.

Toen de uitgever Herman Van Rompuy aanzocht om in het boek een van de twaalf tafereel van de kruisweg te becommentariëren, was hij nog geen premier. Doordat zijn schoonbroer er monnik is, heeft hij wel een band met Westvleteren. Zoals iedereen is de premier getroffen door de kruisweg van Armand Demeulemeester. „Waarom de *Kruisweg van de Stilte*? Omdat extreem lijden en extreme goedheid stil maken. Het is zo buitenaards dat men verstomd is.”

De premier kreeg het tafereel *De judaskus* toegewezen. En hij verbergt het niet dat hij te doen heeft met Jezusverrader Judas: „Velen

vergeten dat Judas berouw toonde en in waanhoop over zijn daad zelfmoord pleegde. We moeten Judas dus vergeven, de christelijke daad bij uitstek. De geschiedenis heeft Judas onrecht aangedaan. Trouwens Petrus verried zijn Meester evenzeer, maar hij zou zich herpakken.” Opvallend is dat ook zenleraar Ton Lathouwers het voor Judas opneemt: „Het verschrikkelijkste en meest onbegrijpelijke blijft het feit dat er in 2000 jaar christendom nooit in de kerken voor Judas is gebeden.”

Maria Magdalena

Protestants pastor Oussoren heeft met een andere controversiële fi-

guur te doen: Maria Magdalena. Het slottaferaal van de kruisweg is inderdaad niet de 'klassieke' verrijzenis maar *De verschijning aan Maria Magdalena*... De auteur heeft het over de bewering dat Jezus met haar zou zijn getrouwd: „Zo'n hartstochtelijke volgeling van Jezus moet wel een hoer geweest zijn. Het huwelijk van Jezus met een bekeerde hoer. Niet zo onzinnig, die gedachte...”

Het is duidelijk. De monniken van Westvleteren die achter dit boek staan, zijn allesbehalve wereldvreemd, en niet alleen als bierbrouwers.

(NOM)

„Het zijn helemaal niet de klassieke figuren die worden afgebeeld”, zegt de abt nog: „Zo diep snijdt het lijden in de mens dat die helemaal vervormd raakt.” Dat beaamt ook Willem Vermandere, die de kruisweg 'geniaal' noemt: „Die Jezus van Westvleteren heeft niets meer te maken met dat zeemzoetige heilig hartebeeld op ons dorpsplein”, zegt en schrijft Willem Vermandere. „Hang deze kruisweg in mijn dorpskerk en de mensen zullen hem opstoken... Maar in Westvleteren wilden ze hem wel. Nee, zo katholiek zijn die paters allang niet meer. Trouwens, ons bezatten met hun beste bier, dat kunnen ze. Wat moeten onze moslimbroeders daarvan denken!”

Twaalf auteurs

De kruisweg van Armand Demeulemeester – men kan er niet niet-onbewogen bij blijven – kan men ook op een andere manier bekijken. Bij het Davidsfonds verscheen er een boek over. Twaalf bekende en minder bekende Vlamingen kregen een tafereel toegewezen met de vraag er een tekst bij te schrijven over wat het bij hen losmaakt. Het werden stuk voor stuk bijdragen met een eigen toets.

De bekendsten zijn wel premier Herman Van Rompuy en Willem Vermandere. De andere zijn abt Manu Van Hecke zelf, Veerle Deblauwe (de West-Vlaamse presentatrice van het jeugdjournaal op VT4 én godsdienstlerares), dichter-vertaler Patrick Lateur (uit Beveren-Leie afkomstig), auteur Bart Demyttenaere (Limburger met West-Vlaamse roots en auteur van o.a. 'De laatste zusters van Vlaanderen?'), huisvrouw Hilde Mechels-Van Herp, pastoraal medewerker Jan De Cock, prof. em. Herman de Dijn, zenleraar Ton Lathouwers, kunstrecensente Sabine Alexander en protestants pastor Pieter Oussoren. Priester en theoloog Peter Schmidt schreef een inleiding over het oeuvre van Armand Demeulemeester.

(Noël Maes)

◉ De 'Kruisweg van de Stilte' is tot 31 augustus 2009 te bekijken in de Sint-Salvatorskathedraal in Brugge, dagelijks tijdens de openingsuren, behalve op maandagmorgen.

◉ Het boek 'De Kruisweg van de Stilte – Eigen-zinnig' is uitgegeven bij het Davidsfonds, telt 72 bladzijden en kost 24,95 euro.

◉ Info: www.sintsixtus.be/nl/kruisweg6.htm.